

विष्णुसहस्रनाम स्तोत्रम् (Viṣṇu Sahasranāma Stotram)

विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः । भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः ॥ १ ॥

viśvaṁ viṣṇurovaṣaṭkāro bhūtabhavyabhavatprabhuh | bhūtakṛdbhūtabhṛdbhāvo bhūtātma bhūtabhāvanah
पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः । अव्ययः पुरुषः सावक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च ॥ २ ॥

pūtātma paramātmā ca muktānām paramā gatiḥ | avyayah puruṣah sāksī kṣetrajño 'kṣara eva ca
योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः । नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः ॥ ३ ॥

yogo yogavidān netā pradhānapuruṣeśvarah | nārasimhavaṣuḥ śrīmān keśavaḥ puruṣottamah
सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः । संभवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ ४ ॥

sarvah śarvah śivah sthāṇurbhūtādirnidhiravyayah | sambhavo bhāvano bhartā prabhavaḥ prabhurīśvarah
स्वयंभूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः । अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥ ५ ॥

svayambhūḥ śambhurādityah puṣkarākṣo mahāsvanah | anādinidhano dhātā vidhātā dhāturuttamah
अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः । विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ ६ ॥

aprameyo hṛṣīkeśah padmanābho 'maraprabhuh | viśvakarmā manustvaṣṭā sthaviṣṭhah sthaviro dhruvah
अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः । प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् ॥ ७ ॥

agrāhyah śāśvataḥ kṛṣṇo lohitaḥkṣah pratardanaḥ | prabhūtastrikakubdhāma pavitrāṁ maṅgalaṁ param
ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः । हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ ८ ॥

īśānah prāṇadaḥ prāṇo jyeṣṭhah śreṣṭhah prajāpatiḥ | hiranyagarbho bhūgarbho mādhave madhusūdanaḥ
ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः । अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् ॥ ९ ॥

īśvaro vikramī dhanvī medhāvī vikramah kramah | anuttamo durādharṣah kṛtajñah kṛtirātmavān
सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः । अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ १० ॥

sureśah śaraṇaṁ śarma viśvaretāḥ prajābhavaḥ | ahaḥ saṁvatsaro vyālah pratyayah sarvadarśanaḥ
अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिर्च्युतः । वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ॥ ११ ॥

ajah sarveśvarah siddhah siddhiḥ sarvādiracyutaḥ | vṛṣākapirameyātmā sarvayogavinisṛtaḥ
वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसम्मिताः समः । अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ १२ ॥

vasurvasumanāḥ satyah samātmā 'sammitah samah | amoghaḥ puṇḍarikākṣo vṛṣakarmā vṛṣākṛtiḥ
रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः । अमृतः शाश्वत स्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥ १३ ॥

rudro bahusirā babhrurviśvayoniḥ śuciśravāḥ | amṛtaḥ śāśvata sthāṇurvarāroho mahātapāḥ
सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः । वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित् कविः ॥ १४ ॥

sarvagah sarvavidbhānurviśvakseno janārdanaḥ | vedo vedavidavyaṅgo vedāṅgo vedavit kavīḥ
लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः । चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ १५ ॥

lokādhyakṣah surādhyakṣo dharmādhyakṣah kṛtākṛtaḥ | caturātmā

भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः । अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥ १६ ॥

उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः । अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः ॥ १७ ॥

upendro vāmanaḥ prāṁśuramoghaḥ śucirūrjitaḥ |atīndraḥ saṅgrahaḥ sargo dhṛtātmā niyamo yamaḥ

वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः । अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥ १८ ॥

vedyo vaidyaḥ sadāyogī vīrahā mādhavo madhuḥ |atīndriyo mahāmāyo mahotsāho mahābalaḥ

महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः । अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक् ॥ १९ ॥

mahābuddhirmahāvīryo mahāśaktirmahādyutiḥ |anirdeśyavapuḥ śrīmānameyātmā mahādridhṛk

महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः । अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः ॥ २० ॥

maheṣvāso mahībhartā śrīnivāsaḥ satāṁ gatiḥ |aniruddhaḥ surānando govindo govidāṁ patiḥ || 20||